

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden ympäristöä koskevien hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamiseksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle eräiden ympäristöä koskevien hallintoasioiden muutoksenhakusäännösten tarkistamiseksi (HE 43/2017 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Ympäristövaliokunta (YmVM 14/2017 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ympäristönsuojelulain 190 ja 195 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) 190 ja 195 §, sellaisena kuin niistä on 195 § laissa 557/2017, seuraavasti:

190 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään, jollei jäljempänä toisin säädetä. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valtioneuvoston yleisistunnon päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölain 7 §:ssä säädetään.

Kunnan viranhaltijan 182 §:n nojalla antamasta kiellosta tai määräyksestä ei saa valittaa. Edellä 189 §:ssä tarkoitettua valvonnan siirtämistä toiselle viranomaiselle koskevasta päätöksestä ei saa valittaa. Edellä 36, 126 ja 128 §:ssä tarkoitettua asian siirtämistä toiselle viranomaiselle koskevasta päätöksestä sekä 129 §:ssä tarkoitettua korvausvaatimuksen erikseen käsittelemistä kos-

Eduskunnan vastaus EV 151/2017 vp

kevasta ratkaisusta ei saa valittaa erikseen. Asian käsittelystä 205 §:n nojalla perittävään maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiaan.

Kunnan ympäristönsuojelumääräysten hyväksymistä sekä käsittelymaksua tarkoittavaa taksaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin kuntalaisissa (410/2015) säädetään. Valtion valvontaviranomaisella on oikeus hakea muutosta kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä koskevaan päätökseen. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

195 §

Muutoksenhaku eräissä tapauksissa

Tyyppihyväksyntää koskevasta viranomaisen päätöksestä sekä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 162 §:n nojalla tekemästä päätöksestä antaa pätevyystodistus tai peruuttaa se valitetaan siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Asianosainen saa hakea oikaisua 26 §:n 2 momentissa tarkoitettun tarkastuslaitoksen tai muun vastaavan laitoksen päätökseen siten kuin hallintolaisissa säädetään. Päätökseen, jolla oikaisuvaatimus on hylätty, saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Ammatillisessa tutkinnossa 159 §:n 2 momentin mukaan osoitetun pätevyyden arviointiin voi hakea muutosta siten kuin ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tai Suomen ympäristökeskuksen hyväksymän asiantuntevan tahon 159 §:n nojalla tekemään päätökseen todistuksen antamisesta pätevyyden arvioinnin kohteena oleva saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolaisissa säädetään. Päätökseen, jolla oikaisuvaatimus on hylätty, saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallinto-oikeuden päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Todisteellisesti tiedoksiannettavaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos muutoksenhakutuomioistuin kumoaa päätöksen, jonka muutoksenhakuun on sovellettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan kuitenkin tämän lain säännösten mukaisesti.

Laki

vesilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vesilain (587/2011) 15 luvun 1 §:n 2 momentti,
muutetaan 13 luvun 6 §:n 3 momentti sekä 15 luvun 1 §:n 3 momentti, 3 § ja 6 §:n 1 momentti,
sellaisena kuin niistä on 13 luvun 6 §:n 3 momentti osaksi laissa 531/2014, ja
lisätään 15 lukuun uusi 1 a § seuraavasti:

13 luku

Korvaukset

6 §

Korvausasioita käsittelevät viranomaiset ja tuomioistuimet

Käräjäoikeus käsittelee:

- 1) henkilövahingon korvaamista koskevan asian;
- 2) 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun asian, jollei asia ympäristönsuojelulain 130 §:n mukaan kuulu lupaviranomaisen käsiteltäväksi;
- 3) 4 §:ssä tarkoitetun asian, jollei merilaista muuta johdu; sekä
- 4) 5 §:ssä tarkoitetun asian, jollei 7 §:n 2 momentista muuta johdu tai asiassa ole vireillä 14 luvun 4 §:ssä tarkoitettua hallintopakkomenettelyä.

15 luku

Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

1 §

Muutoksenhaku

Valvontaviranomaisen 3 luvun 11 §:ssä tarkoitettuun yhteistarkkailua tai tarkkailusuunnitelman hyväksymistä tai muuttamista koskevaan päätökseen sekä kalatalousviranomaisen 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettuun kalatalousveloitteen toteuttamissuunnitelman hyväksymistä ja kalatalousmaksun käyttösuunnitelman vahvistamista koskevaan päätökseen saa hakea kirjallisesti oikaisua lupaviranomaiselta 30 päivän kuluessa päätöksen antamisesta siten kuin hallintolaissa säädetään. Päätös oikaisuvaatimukseen annetaan julkipanon jälkeen ja siitä on tiedotettava siten kuin 11 luvun 22 §:ssä säädetään päätöksen antamisesta ja tiedottamisesta. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 momentissa säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 151/2017 vp

1 a §

Muutoksenhaku kunnan taksan hyväksymistä koskevaan päätökseen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vesitalousasian käsittelystä kunnalle perittävän maksun perusteena olevan taksan hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin kuntalaissa (410/2015) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

3 §

Kuuleminen valituksen johdosta

Vaasan hallinto-oikeuden on tiedotettava 1 §:n 1 momentissa tarkoitetusta valituksesta kuuluttamalla siitä vähintään 14 päivän ajan ilmoitustaulullaan ja hankkeen vaikutusalueen kuntien ilmoitustauluilla. Valitusasiakirjat on pidettävä nähtävillä asianomaisissa kunnissa kuulutusajan.

Vaasan hallinto-oikeuden on varattava luvanhakijalle, niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä yleistä etua valvoville viranomaisille tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. Saamelaiskäräjille on varattava tilaisuus vastineen antamiseen, jos hanke sijoittuu tai sen vaikutukset ulottuvat saamelaisten kotiseutualueelle ja hanke voi vaikuttaa saamelaisille alkuperäiskansana kuuluviin oikeuksiin.

Tieto valituksesta vastineen antamista varten annetaan siten kuin hallintolaissa säädetään. Vaasan hallinto-oikeuden on samalla ilmoitettava, missä valitusasiakirjat ovat nähtävillä sekä minne vastinekirjelmät voidaan vastineen antamista varten varatussa ajassa toimittaa.

Vaasan hallinto-oikeuden on tilattava asiassa kertyneet asiakirjat valitusasian käsittelyä varten.

6 §

Muutoksenhaku Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen

Vaasan hallinto-oikeuden 5 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallinto-oikeuden päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Todisteellisesti tiedoksiannettavaan Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos muutoksenhakutuomioistuin kumoaa päätöksen, johon on sovellettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Laki

maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 188, 189, 189 a, 189 b, 190 ja 190 a §, sellaisina kuin niistä ovat 188 § laissa 254/2017, 189 a § laeissa 222/2003 ja 917/2013, 189 b § laissa 222/2003, 190 § osaksi laeissa 1589/2009, 682/2014 ja 204/2015 sekä 190 a § laissa 1261/2014, sekä

lisätään lakiin uusi 190 b § seuraavasti:

188 §

Muutoksenhaku kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymispäätökseen

Kaavan ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Asuntorakentamisen kannalta tai muutoin yhteiskunnallisesti merkittävaksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus on käsiteltävä kiireellisenä. Muutoksenhakuviranomaisen on kunnan pyynnöstä ilmoitettava arvio siitä, milloin tällaista kaavaa koskeva päätös annetaan. Jos arvioitua aikaa ei ole mahdollista noudattaa, siitä on ilmoitettava kunnalle.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisten tietoon samaan aikaan, kun päätöksen katsotaan kuntalain 140 §:n mukaisesti tulleen kunnan jäsenen tietoon.

Jos hankkeen ympäristövaikutukset on arvioitu siten kuin 9 §:n 3 momentissa säädetään, kaavaa koskevassa valituksessa ei saa vedota siihen, että hanketta koskeva ympäristövaikutusten arviointi on suoritettu puutteellisesti. Valitusoikeudesta arvioinnin puuttumisen tai puutteellisuuden perusteella säädetään ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 34 §:ssä.

189 §

Muutoksenhaku kehittämisaluepäätökseen

Alueen nimeämistä kehittämisalueeksi koskevaan kunnan päätökseen, joka tehdään muutoin kuin kaavan hyväksymisen yhteydessä, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Eduskunnan vastaus EV 151/2017 vp

189 a §

Muutoksenhaku kehittämiskorvauksen määräämistä koskevaan päätökseen

Kehittämiskorvauksen määräämistä koskevaan kunnan päätökseen saa hakea muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään. Muutoksenhakuoikeus määräytyy kuitenkin siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Kiinteistön arvon määrittämiseen liittyviltä osin hallinto-oikeuden on pyydettävä asiasta Maanmittauslaitoksen lausunto, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta.

189 b §

Muutoksenhaku kehittämiskorvauksen maksuunpanopäätökseen

Muutosta kehittämiskorvauksen maksuunpanoa koskevaan kunnan päätökseen saa hakea valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Maksuunpanon yhteydessä muutosta ei saa hakea kehittämiskorvauksen määräämisen yhteydessä lainvoimaisesti ratkaistujen korvauksen perusteiden osalta. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitus ei lykkää päätöksen täytäntöönpanoa, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin päättä.

190 §

Muutoksenhaku muuhun viranomaisen päätökseen

Muutosta kunnan viranomaisen tämän lain mukaiseen muuhun kuin 188, 189, 189 a, 189 b ja 190 b §:ssä tarkoitettuun päätökseen ja maakunnan liiton 33 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämän lain mukaisen päätöksen tehneellä viranomaisella on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä, jos hallinto-oikeus on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen.

Rakennuslupaa, katusuunnitelmaa tai hulevesisuunnitelmaa koskevaan hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla siltä osin kuin asia on ratkaistu lainvoiman saaneessa asemakaavassa.

190 a §

Muutoksenhaku Turvallisuus- ja kemikaaliviraston päätökseen

Muutosta Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 181 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa hakea valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Eduskunnan vastaus EV 151/2017 vp

Tämän lain mukaisen päätöksen tehneellä viranomaisella on valitusoikeus hallinto-oikeuden päätöksestä, jos hallinto-oikeus on muuttanut viranomaisen päätöstä tai kumonnut sen. Markkinavalvontaviranomaisen tämän lain tai rakennustuoteasetuksen nojalla antamaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

190 b §

Muutoksenhaku kunnan tarkastus- ja valvontatehtäviä sekä hulevesien hallintaa koskevaan taksapäätökseen

Tarkastus- ja valvontatehtävistä, muista viranomaistehtävistä sekä hulevesien hallinnasta kunnalle perittävän maksun perusteena olevan taksan hyväksymispäätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin kuntalaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Muutoksenhausta ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallinto-oikeuden päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Todisteellisesti tiedoksiannettavaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos muutoksenhakutuomioistuin kumoaa päätöksen, jonka muutoksenhakuun on sovellettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan kuitenkin tämän lain säännösten mukaisesti.

Laki

maa-aineslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maa-aineslain (555/1981) 4 b §:n 2 momentti ja 20 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 424/2015, ja
lisätään 14 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 463/1997 ja 424/2015, uusi 5 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 151/2017 vp

4 b §

Ottamisen ohjaus ja valvonta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ohjaa ja valvoo tämän lain mukaista toimintaa alueel-
laan sekä 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan mukaista toimintaa silloin, kun toiminnan lupa-
asian käsittely kuuluu valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan.

14 §

Valvontaviranomainen ja hallintopakkoasia

Edellä 1 ja 2 momentissa valvontaviranomaiselle säädetyt oikeudet ja velvoitteet koskevat
elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta sen valvoessa 4 a §:ssä tarkoitetun yhteisen luvan mu-
kaista toimintaa kunnassa.

20 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun viranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta hallin-
to-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätök-
seen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun kunnan viranomaisen tai hallinto-
oikeuden päätökseen, johon on tullut hakea muutosta siten kuin kuntalaissa (410/2015) sääde-
tään, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallinto-oikeuden
pätökseen, joka on annettu tämän lain voimaantulon jälkeen, saa kuitenkin hakea muutosta va-
littamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Todisteellisesti tiedoksiannet-
tavaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan
tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos muutoksenhakutuomioistuin kumoaa päätöksen, jonka muutoksenhakuun on sovellettava
tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja palauttaa asian kokonaisuudessaan
uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan kuitenkin tämän lain säännösten mukai-
sesti.

Eduskunnan vastaus EV 151/2017 vp

Laki

luonnonsuojelulain 62 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luonnonsuojelulain (1096/1996) 62 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1059/2015, seuraavasti:

62 §

Valitus hallinto-oikeuden päätöksestä

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään, jos päätös koskee:

- 1) 18 §:n 2 momentissa tarkoitettua kieltoa tai rajoitusta;
 - 2) 24 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitettua luonnonsuojelualueen perustamista;
 - 3) 27 §:ssä tarkoitettua luonnonsuojelualueen rauhoituksen lakkauttamista;
 - 4) 33 §:ssä tarkoitettua maisema-alueen perustamista; taikka
 - 5) 55 §:n 1 momentissa tarkoitettua määräaikaista kieltoa.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa annettuun hallinto-oikeuden päätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Todisteellisesti tiedoksiannettavaan hallinto-oikeuden päätökseen, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos muutoksenhakutuomioistuin kumoaa päätöksen, jonka muutoksenhakuun on sovellettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan kuitenkin tämän lain säännösten mukaisesti.

Laki

korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain (1265/2006) 6 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 892/2015, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 151/2017 vp

6 §

Edellä 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa asia voidaan käsitellä ja ratkaista ilman niitä asiantuntijajäseniä, joiden osallistumisesta muutoin ratkaisukokoukseen erikseen säädetään. Ympäristönsuojelua ja vesitaloutta koskeva valituslupa-asia voidaan käsitellä ja ratkaista myös kolmen lainoppineen ja yhden asiantuntijajäsenen kokouksessa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Korkeimmassa hallinto-oikeudessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevaan asiaan sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 8.12.2017

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri